

Warszawa, 3.07.2025 r.

Szanowny Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani

Małgorzata Kidawa-Błońska

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowne Panie i Szanowni Panowie

Senatorki i Senatorowie

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowne Panie i Szanowni Panowie

Posłanki i Posłowie

do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

**Apel 152 organizacji i inicjatyw społecznych do rządu o realizację deklaracji
wzmocnienia ochrony polskich lasów**

Szanowny Panie Premierze,

Szanowny Panie Marszałku,

Szanowna Pani Marszałek,

Szanowne Panie i Szanowni Panowie,

W kampanii wyborczej do parlamentu obiecaliście Państwo między innymi, że zadacie o skuteczną ochronę polskiej przyrody i lasów. Podczas „Marszu 4 czerwca” w 2023 r. sam Pan Premier mówił, że patriotyzm to brak zgody na wyżynanie naszych lasów. Polki i Polacy Państwu zaufali i 15 października 2023 r. zagłosowali za tym, abyście stworzyli rząd. Tuż po objęciu władzy potwierdziliście Państwo te obietnice i w Umowie Koalicyjnej zobowiązaliście się do tego, że wyłączone z wycinek 20% najcenniejszych lasów, ustanowicie społeczny nadzór nad lasami oraz zwiększycie powierzchnię parków narodowych.

Minęło już półtora roku od kiedy rozpoczęła się kadencja Państwa rządu. Do dzisiaj wiele z obietnic składanych w 2023 r. nie zostało zrealizowanych – w tym tych związanych ze wzmocnieniem ochrony lasów. Polskie społeczeństwo jest rozczarowane brakiem znaczących postępów w realizacji rządowego programu. Wyraźnie pokazały to wybory prezydenckie. Polki i Polacy oczekują, że politycy i polityczki będą realizować swoje obietnice. Teraz, gdy zapowiadacie Państwo renowację Umowy Koalicyjnej, rekonstrukcję rządu oraz wyraźne przyspieszenie prac legislacyjnych, macie Państwo szansę na to, aby odzyskać zaufanie wyborców i wyborczyń. Ochrona przyrody i lasów jest

kwestią która łączy nasze społeczeństwo ponad politycznymi podziałami. Jasno pokazują to badania opinii społecznej – aż 85% społeczeństwa deklaruje, że popiera ochronę przed wycinkami 20% najcenniejszych lasów¹. Potwierdza to również niezwykle zaangażowanie społeczeństwa. W ostatnich latach w naszym kraju powstało ponad 500 oddolnych inicjatyw społecznych, które na co dzień walczą o nasze wspólne dobro narodowe – lasy².

Wspólnie apelujemy do Państwa aby wsłuchali się Państwo w głos społeczeństwa i:

- **potwierdzili, że rządowym celem wciąż jest ochrona 20% najcenniejszych pod względem przyrodniczym i społecznym lasów,**
- **kontynuowali rozpoczęty proces Ogólnopolskiej Narady o Lasach, związany z wytyczaniem i obejmowaniem ochroną najcenniejszych lasów pod względem przyrodniczym i społecznym,**
- **tworzyli we współpracy z organizacjami przyrodniczymi i społecznymi dobre rozwiązania legislacyjne, które pozwolą na trwałą ochronę lasów, ustanowienie społecznego nadzoru nad lasami, stworzenie nowego Narodowego Programu Leśnego i głęboką reformę Lasów Państwowych.**

Należy zauważyć, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska na początku 2024 r. podjęło pierwsze kroki do wyłączenia najcenniejszych lasów z wycinek. Objęcie tymczasową ochroną 10 cennych kompleksów leśnych, zainicjowanie Ogólnopolskiej Narady o Lasach (ONoL), rozpoczęcie procesu tworzenia lasów społecznych oraz wprowadzenie tak zwanej subwencji ekologicznej dla gmin za ochronę przyrody dało nam nadzieję na to, że po wielu latach w końcu będziemy mogli być spokojni o polskie lasy. Niestety, rzeczywistość okazała się być zupełnie inna. Przez ostatnie miesiące Lasy Państwowe oraz środowiska, które stawiają pieniądze płynące z wycinania drzew przed ochroną naszego dziedzictwa przyrodniczego, skutecznie storpedowały te procesy. I mamy na to dowody.

- Lasy Państwowe nie respektują ani ministerialnych decyzji o wyłączeniu z wycinek 1,3% najcenniejszych przyrodniczo lasów, ani wspólnych ustaleń z Ogólnopolskiej Narady o Lasach. W Bieszczadach, sercu Puszczy Karpackiej leśnicy chcą wycinać nie tylko miejsca objęte ministerialną ochroną (moratorium z 8 stycznia 2024 r.), ale również planowane rezerваты, czy co najbardziej kontrowersyjne – starolasy, które musimy chronić zgodnie z unijną Strategią na rzecz bioróżnorodności 2030. A są to tuż obok Puszczy Białowieskiej i Puszczy Świętokrzyskiej najcenniejsze lasy w naszym kraju, które są domem dla niedźwiedzi, rysi, żbików, czy orłów przednich. Mimo tego, że w trakcie Ogólnopolskiej Narady o Lasach razem z leśnikami ustaliliśmy, że to są właśnie lasy, które powinny być chronione w pierwszej kolejności.
- Lasy Państwowe zablokowały proces tworzenia lasów społecznych. Wśród trzynastu z czternastu miast, wokół których miały powstać pierwsze lasy społeczne nie doszło do porozumienia pomiędzy leśnikami, a społeczeństwem obywatelskim. Do tej pory nie powstał żaden las społeczny, a w tym czasie w całym kraju leśnicy nadal wycinają lasy, które miały zostać oddane ludziom – np. wycinane są lasy wodochronne otaczające

¹ Źródło:

<https://lasy.pracownia.org.pl/aktualnosci/676-85-polakow-chce-wylaczenia-z-wycinek-20-proc-polski-ch-lasow>

² Źródło: <https://mapy.lasyobywatele.pl/inicjatywy-obywatelskie.html>

Bielsko-Białą, czy lasy, które miały stać się lasami o funkcji społecznej wokół Poznania, Krakowa, czy Warszawy. Ludzie widzą, że ich zaangażowanie nie przynosi żadnych realnych efektów. Jest to wypalanie energii społecznej i powoduje rosnącą frustrację i spadek zaufania do Państwa rządu.

- Dialog społeczny o lasach jest w dużej mierze pozorowany, a płynące z niego ustalenia są skutecznie podważane przez Lasy Państwowe. W Strategii Lasów Państwowych na lata 2014–2030 za zagrożenia dla Lasów Państwowych wymieniono: wzrost powierzchni obszarów chronionych i zaostrzenie rygorów na obszarach istniejących; zmiany polityczne wpływające na niestabilność oczekiwań wobec Lasów Państwowych; „utrata” samorządów jako sojusznika w ograniczaniu obszarów ochronnych w lasach³. Ostatnie miesiące jasno pokazują, że leśnicy wciąż traktują ochronę lasów i dialog społeczny jako przeszkodę w realizowaniu swoich interesów. **Lasy Państwowe zamiast 20% proponują zakwalifikowanie do obszarów wyłączonych zaledwie 8% lasów, w których obecnie w większości nie pozyskuje się drewna, bądź pozyskanie jest ograniczone. Sabotują w ten sposób nie tylko wszystkie ustalenia z Ogólnopolskiej Narady o Lasach, ale również Państwa zobowiązania wobec wyborców.** Ponadto Lasy Państwowe traktują komunikację ze społeczeństwem jako narzędzie do realizowania swoich interesów, wciąż polaryzując społeczeństwo.
- Lasy Państwowe próbują blokować i ograniczać powstawanie nowych rezerwatów. **Od rozpoczęcia Państwa kadencji do dzisiaj trwałą ochroną objęto zaledwie 0,15 proc⁴ polskich lasów.** Największy rezerwat, który do tej pory powstał – „Bliżyńskie Lasy Naturalne” w Puszczy Świętokrzyskiej niedaleko Kielc, został stworzony wyłącznie dzięki wytrwałości przyrodników. Lasy Państwowe chciały, aby ten rezerwat był trzykrotnie mniejszy, co byłoby nie tylko niekorzystne dla przyrody, ale również dla lokalnych społeczności. Gdyby rezerwat rzeczywiście był mniejszy, lokalne gminy straciłyby dwie trzecie subwencji ekologicznej, którą Państwa rząd wprowadził.
- Część przedstawicieli przemysłu drzewnego próbuje nam wmówić, że ochrona 20% lasów załamię rynek. Liczby jednak pokazują coś zupełnie innego. Rozpoczęte procesy wcale nie zachwiały sektorem. Lasy Państwowe są wciąż w doskonałej kondycji finansowej, a sprzedaż drewna rośnie. Jak wynika ze sprawozdania⁵ opublikowanego przez PGL LP 5 czerwca br. ich zysk netto wzrósł w stosunku do roku poprzedniego o 20%, do 764 milionów złotych. Sprzedaż drewna wzrosła o blisko 4%, a z kolei **ceny drewna spadły o 14%.** Jesteśmy w stanie połączyć ochronę lasów z rozwojem branży drzewnej (np. meblarskiej). Wystarczy między innymi ograniczyć marnotrawstwo drewna poprzez sprzedaż drewna poza granice UE, spalanie pełnowartościowego drewna w energetyce przemysłowej, ograniczenie zużywania jednorazowych produktów papierowych oraz poprawę recyklingu. Ten proces już się rozpoczął, a dalsze sianie strachu jest nieuzasadnione.

³ źródło: Strategia Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe na lata 2014–2030, str. 10

⁴ 0,15% stanowi podsumowanie powierzchni nowych rezerwatów przyrody na obszarach leśnych, które powstały po 23 grudnia 2023 r.

⁵ źródło:

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/publikacje/informacje-statystyczne-i-raporty/sprawozdanie-finansowo-gospodarcze-pgl-lp>

Powyższe przykłady jasno pokazują, że jesteśmy dopiero na początku drogi do realizacji obietnicy wyłączenia najcenniejszych dla przyrody i ludzi lasów z gospodarki leśnej. Należy podkreślić – **do dzisiaj przez Państwa rząd zaledwie 0,15% lasów zostało trwale uwolnione od pił.** Do teraz Polki i Polacy w całym kraju obserwują jak ich lasy - zarówno te blisko naszych domów, jak i te, które odwiedzamy podczas urlopów - znikają na naszych oczach. Tymczasem są miejsca, które jasno pokazują, że ochrona przyrody się opłaca. Miliony turystów zarówno z kraju, jak i zza granicy udają się na wakacje do naszych parków narodowych, aby podziwiać piękno chronionej i odradzającej się przyrody, jednocześnie przynosząc wymierne korzyści zarówno dla lokalnych społeczności oraz do polskiego PKB. Cenne są również lasy wokół miast, które stanowią miejsce rekreacji i wypoczynku dla setek tysięcy mieszkańców dużych i średnich aglomeracji. Niezwykle ważne są też inne funkcje lasów. W czasie coraz silniejszego kryzysu klimatycznego i zalewających nas powodzi musimy chronić przyrodę i lasy, ponieważ to one stanowią dla nas najlepszą i najbardziej skuteczną darmową pomoc – w szczególności stare, naturalne lasy wchłaniają wodę jak gąbka, dzięki czemu chronią nas zarówno przed suszami, jak i coraz bardziej dramatycznymi w skutkach powodziami. Ponadto, wiążą nas zobowiązania i wytyczne międzynarodowe. Cele unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, jak i Prawa o odbudowie przyrody jasno stanowią, że musimy obejmować ochroną kolejne tereny i pozwalać przyrodzie się odtwarzać tam, gdzie została już zniszczona.

W załączeniu do tego pisma przesyłamy podpisany przed wyborami do parlamentu w 2023 r. przez 294 organizacje i ruchów społecznych Manifest Leśny. Dokument, w którym zostało opisane najważniejsze 10 punktów, które pozwolą na osiągnięcie sukcesu w ochronie polskich lasów. Wszystkie te punkty wciąż pozostają aktualne, a sam Manifest został oficjalnie poparty przez część z polityków i polityczek należących do Koalicji Rządzącej.

Jesteśmy otwarci na udzielenie dodatkowych informacji oraz spotkanie w celu omówienia naszego stanowiska. Osobami wyznaczonymi do kontaktu z ramienia naszych organizacji są:

- Aleksandra Wiktor, Fundacja Greenpeace Polska,
e-mail: aleksandra.wiktor@greenpeace.org, tel. +48 533 370 887
- Anna Treit, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków,
e-mail: anna.treit@otop.org.pl, tel. +48 888 272 287
- Marta Jagusztyn, Fundacja Lasy i Obywatele, tel. +48 510 319 715
e-mail: marta@lasyiobywatele.pl

w imieniu niżej podpisanych organizacji i inicjatyw,

Paweł Szypulski
Pełnomocnik Zarządu
Fundacja Greenpeace Polska

Paweł Szypulski
Dyrektor i Pełnomocnik Zarządu
Fundacji Greenpeace Polska

1. Fundacja Greenpeace Polska
2. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków
3. Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze
4. Pracownia na rzecz Wszystkich Istot
5. Natural Forest Foundation
6. Stowarzyszenie Carpatica
7. Stowarzyszenie Prawo do Przyrody
8. Mapa Drzew Łodzi
9. Green REV Institute
10. Fundacja Lasy i Obywatele
11. Zielone Wiadomości
12. Fundacja Zielone Światło
13. Fundacja Strefa Zieleni
14. Opolskie Towarzystwo Przyrodnicze
15. Wspólny Las
16. Ratujmy Kleszczowskie Wąwozy
17. Stowarzyszenie Prawnicy na Rzecz Zwierząt
18. Fundacja Dziko
19. Stowarzyszenie Zielono wokóło
20. Stowarzyszenie Olszówka
21. Grupa Uzdrawiskowa Wspólny Las
22. Szlaban dla Wycinki
23. Psubraty
24. Siostry Rzeki
25. Daniel Petryczkiewicz, Mała i Rozlewisko
26. Stołeczni Opiekunowie Drzew Toruń
27. Fidelis Siluas
28. Stowarzyszenie na Rzecz Ochrony Lasów i Zwierząt
29. Rodzice dla Klimatu
30. Las Tencynek
31. Stowarzyszenie MODrzew - Monitoring Obywatelski Drzew
32. Instytut Ekoterapii Relacyjnej
33. Klub Przyrodników
34. Inicjatywa SupraśLAS - Chrońmy Puszcę Knyszyńską
35. Akcja Ratunkowa dla Krakowa
36. Sopot dla Ciebie
37. Stowarzyszenie Atmosfera
38. Stowarzyszenie Koalicja ZaZieleń Poznań
39. Fundacja Greenmind
40. Fundacja Edukacji Leśnej Drzewice
41. Extinction Rebellion Polska
42. Stowarzyszenie Sudety Środkowe
43. Fundacja Leśne Przebudzenie
44. Fundacja Dzika Polska
45. Stowarzyszenie Leśne Sprawy
46. Koalicja Las Jest Nasz Pomorze Gdańskie
47. Stowarzyszenie Teraz Lasy!
48. Fundacja Leśne Projekty
49. Fundacja Zielona Alternatywa

50. Szepcząca z Drzewami
51. Stowarzyszenie Ochrony Sów
52. Fundacja Szkatułka
53. Fundacja Przestrzeń do życia
54. Fundacja Zielona Mrówka
55. Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX
56. Fundacja Czarna Owca Pana Kota
57. Stowarzyszenie Okolica
58. Stowarzyszenie Nasz Las Tulecki
59. Stowarzyszenie Zielony Peryskop
60. Fundacja Nexus
61. Lasy w Dolinkach Krakowskich
62. Fundacja Alarm dla Klimatu
63. Stowarzyszenie Puszcza Mazowiecka
64. Inicjatywa ZaDrzew ZaKrzew
65. Fundacja Bycie w Lesie
66. Dzika Ochota
67. Fundusz Partnerstwa
68. Stowarzyszenie Greenways Polska
69. Fundacja Instytut na rzecz Ekorozwoju
70. Śląskie Towarzystwo Ornitologiczne
71. Fundacja Szklane Pułapki
72. Fundacja Zielone Kujawy
73. Ośrodek Działań Ekologicznych "Źródła"
74. Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody "Salamandra"
75. Stowarzyszenie Przyjaciół Nowicy
76. Inicjatywa Dzikie Karpaty
77. Kabacki Las
78. Wolna Grupa Beskid Niski
79. Fundacja Humanitarni
80. Komitet Ochrony Orłów
81. Inicjatywa na rzecz Lasów Mikołowa
82. Stowarzyszenie Na Rzecz Praworządności i Ochrony Środowiska
83. Stowarzyszenie Społeczno - Przyrodnicze M.O.S.T.
84. Drużyna Pierścienicy
85. Śląski Ruch Klimatyczny
86. Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorsko-Kujawski w Toruniu
87. Fundacja The Climate Lab
88. Zielony Pierścień Warszawy
89. Stowarzyszenie Stołeczne Towarzystwo Ochrony Ptaków
90. Jurajski Ruch Społeczny Jurasto
91. Fundacja Klub Myśli Ekologicznej
92. Komitet Społeczny Ratujmy Las Mokrzeński
93. Fundacja Stabilo
94. Ekoaktywistka
95. Fundacja Noga w Łapę. Razem idziemy przez świat
96. Fundacja Dla Biebrzy
97. Inicjatywa Lokalna Między Drzewami
98. Ekoworyborca

99. Fundacja Inicjatyw Społecznych Impuls w Giżycku
100. Federacja Zielonych "GAJA"
101. Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze
102. Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
103. Śląskie Kwitnące
104. Grupa Aktywistów Lasu Celestynowskie i Otwockie
105. Kongres Ruchów Miejskich
106. Stowarzyszenie Dom Przyrody i Kultury
107. Spółdzielnia Leśnych Praktyków - Waldpark Zabrze-Rokitnica
108. Stowarzyszenie Dziedzictwa Kulturowego i Krajobrazowego Mała Wspólnota
109. Wilczy Las
110. Kwitnąca Otulina
111. Jaki Będzie Las
112. Towarzystwo Badań i Ochrony Przyrody
113. Stowarzyszenie Przyjaciół i Sympatyków Ekologii Zielona Ziemia
114. Towarzystwo Krajoznawcze Krajobraz
115. Fundacja "Nierusz Natura"
116. Fundacja Dzieci w Naturę
117. Stowarzyszenie Zielone Jaworzno
118. Fundacja Wiedzieć Więcej
119. Stowarzyszenie Zielony Kasztel
120. Stowarzyszenie Zadrzewieni
121. Towarzystwo na rzecz Ziemi
122. Polski Klub Ekologiczny Okręg Mazowiecki
123. Stowarzyszenie Harcerski Ruch Ochrony Środowiska im.św. Franciszka z Asyżu
124. Fundacja ClientEarth Prawnicy dla Ziemi
125. Stowarzyszenie Empatia
126. Stowarzyszenie MULTIFORM
127. Stowarzyszenie Polska 2050 Małopolska Ekogrupa
128. Grupa Badawcza Ptaków Wodnych KULING
129. Fundacja Ośrodek Rehabilitacji Dzikich Zwierząt w Kościanie
130. Przez Córy - Przez Las. Przewodnik Beskidzki
131. Polski Klub Ekologiczny w Krakowie, Koło Miejskie w Gliwicach
132. Fundacja Siła Lasu!
133. Koalicja Klimatyczna
134. Nasza Olszanica
135. Fundacja ToPole
136. Koalicja Żywa Ziemia
137. Moc Korzeni
138. Towarzystwo Przyjaciół Słońska "Unitis Viribus"
139. Fundacja Nowa Obecność
140. Młodzieżowy Strajk Klimatyczny
141. Stowarzyszenie Alternatywny Cypel
142. Fundacja GAP Polska - Plan Globalnego Działania na rzecz Ziemi
143. Fundacja Rolniczej Różnorodności Biologicznej AgriNatura
144. Społeczny Instytut Ekologiczny
145. Stowarzyszenie DOLINY Radocyna Nieznajowa Lipna Długie Czarne
146. Stowarzyszenie Zielone Kliny
147. Stowarzyszenie Nenufar

148. Czyste Niebo
 149. Funkcja Miasto
 150. Koalicja Ruchów Krakowskich "Wspólnie Dla Miasta"
 151. Chronię Beskid Mały
 152. Towarzystwo Przyrodnicze "KAWKA"

